

ATZINUMA

pārbaudes lietā Nr.2014-11-26A

KOPSAVILKUMS

Latvijas Republikas Tiesībsarga birojā 2014.gadā vērsušās četras personas, norādot uz cilvēktiesību pārkāpumiem Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumos Nr.1341 „Kārtība, kādā piešķir un anulē atļauju piedalīties ceļu satiksmē ar ārvalstīs pastāvīgi reģistrētu vieglo automobili” (turpmāk – MK Noteikumi Nr.1341).

Iesniedzēji norādīja uz MK Noteikumos Nr.1341 3.punkta otrajā teikumā, 4.1.punktā noteikto ierobežojumu piedalīties ceļu satiksmē Latvijas teritorijā ar ārvalstī reģistrētu transportlīdzekli ilgāk par 92 dienām gadā. Iesniedzēji norādījuši, ka minētais ierobežojums neatbilst Satversmes 91., 97., 98., 106.pantā noteiktajam.

Tiesībsargs vērsies Latvijas Republikas Satiksmes ministrijā ar lūgumu sniegt informāciju par MK Noteikumiem Nr.1341.

Pārbaudes lietas ietvaros secināts, ka Ceļu satiksmes likums, imigrācijas noteikumi paredz vienādu ierobežojumu visām personām, kuras pārvietojas (vēlas pārvietoties) ar ārvalstī reģistrētiem transportlīdzekļiem Latvijas teritorijā, atšķiroties tiesību normām, ar kurām noteikts ierobežojums. Visām personām, neatkarīgi no valstspiederības pēc 92 dienām (trīs mēnešiem) ir jāreģistrē ārvalstī reģistrēts transportlīdzeklis Latvijas Republikā, ja tas tiek lietots attiecīgo laiku Latvijas teritorijā. Tādējādi MK Noteikumos Nr.1341 noteiktais ierobežojums neparedz atšķirīgu attieksmi, atbilst Satversmes 91.pantā noteiktajam.

Attiecībā uz Satversmes 97., 98.pantu, secināts, ka minētās tiesību normas nosaka personas pilsoniskās un politiskās tiesības. Lai arī no Eiropas Savienības tiesībām, Līguma Par Eiropas Savienības darbību 45.pants tiesību normas konstrukcijā nosauc “darba ņēmēju pārvietošanās brīvību” kā aizsargātās tiesības, ar minēto saprot Satversmes 106.pantā noteiktās tiesības uz nodarbošanās izvēli, ekonomiskās tiesības.

Secināts, ka MK Noteikumu Nr.1341 atbilstība Satversmes 106.pantam ir skatāma caur Eiropas Savienības tiesībām, Līgumā Par Eiropas Savienības darbību (45.pants) noteikto. Izpētīti līdzīga satura prejudiciālie jautājumi Eiropas Savienības Tiesai par transportlīdzekļu reģistrēšanas pienākumu dalībvalstīs. Pastarpināti, no Eiropas Savienības Tiesas prakses secināts, ka pienākums reģistrēt ārvalstī reģistrētu transportlīdzekli attiecīgajā dalībvalstī neierobežo personas tiesības uz nodarbošanās izvēli – Satversmes 106.pantā noteiktās tiesības. Ārvalstī reģistrēta transportlīdzekļa reģistrācijas pienākums uzliek slogu darba devējam, taču vienādi tiesiski ierobežo visu darbu devēju iespēju sniegt preces un pakalpojumus, jeb nodarbināt darbiniekus ar darba devēja transportlīdzekli Latvijas teritorijā. Lai arī reģistrācijas pienākums liek šķēršļus uzņēmējdarbības veikšanai, konkrētajā lietā tiesībsargs nevērtē jautājumu no darba devēju, uzņēmēju interešu viedokļa saistībā ar Eiropas Savienības tiesībās noteikto pakalpojumu brīvu apriti.

Atzinumā konstatēts, ka MK Noteikumu Nr.1341 3. punkta otrajā teikumā, 4.1 punktā noteiktais ierobežojums izmantot ārvalstī reģistrētu transportlīdzekli ne ilgāk kā 92 dienas gadā atbilst Satversmes 91.pantā noteiktajam, neietilpst Satversmes 97., 98.panta tvērumā, nav saskatāms Satversmes 106.pantā noteikto tiesību ierobežojums. Tiesībsargs pabeidz pārbaudes lietu Nr.2014-11-26A, norādot Satiksmes ministrijai, ka:

1) Atbildīgajām institūcijām jānodrošina, lai ne tikai tiesiski, bet faktiski ar kontroles mehānismu būtupanākams, ka visi transportlīdzekļu īpašnieki reģistrē savus transportlīdzekļus Latvijā pēc tam, kad transportlīdzeklis ilgāk par trīs mēnešiem atrodas Latvijas teritorijā;

2) Satiksmes ministrijai ir jāizmanto visus tās rīcībā esošos mehānismus, lai vērstu Eiropas Parlamenta un Komisijas un uzmanību uz vienota regulējuma nepieciešamību.

18.07.2014.

Dainis Upmacis